

Zas Latweefchu draugs.

1842. 17 Dezbr.

51ma lappa.

Z a u n a s s i n n a s.

Zs Peterburgs. Preeksch pahri gaddeem të sarhkinaja, zik basnizu un skohlu teem Schihdeem pa wissu Kreewu Keisera walstibu effoht, un atradde, ka winneem pa wissam 604 leelas skoflas jeb basnizas, 2340 luhgschanas=nammi un 3944 behnu=skoflas irr, kas oppaksch 1032 mahzitajeem un basnizas=wezzakeem stahw. — Kursemme ween ninneem 24 leelas skoflas jeb basnizas, 21 luhgschanas=nams un 60 behnu=skoflas, appaksch 14 mahzitajeem un basnizas=wezzakeem; Widsemme weena patte lela skofla jeb basniza un 2 luhgschanas=nammi, appaksch weena mahzitaja; Zggunu semme ne weena basniza, neds skofla. — Pagani atrohdahs pa wissu Kreewu walstibu wehl 75,551, un scheem irr 53 deewektu=nammi un 60 preester.

Zs Odeffas pilssehtas. Za beedriba, kas tanni mallâ eezelta, arrajus skubbinah, jo deenas jo labbaki sawus laukus apstrahdabt, irr pagahjuschâ ruddeni (14tâ Sept.) pirmu reis' sawas walsts semneekem iahs nospreestas gohdahwanas par teem wifflabbakeem kweefcheem isdallijuse. Uston wihri dabbuja katrs sudraba bikkeri un bes tam arri sawadu gramatu, winneem par gohdu sarakstitu.

Zs Pruhfchu semmes. Zschâ Dezbr. eeksch Berlhnes kahdâ nammâ pee simju=tirgus notikke, ka namma=meita ohtrâ tahschê for=uhse, pahr trepju fedineem aplam pahrfleedamees, nokritte lihds patt apakschu us grihdi, un tif gauschi fadausijahs, ka jau treschâ deenâ nomirre. Laikam vinna, pee tahs laternes, kas tur pahr treppes fahrahs, few swezzi grihbedama eedesinacht, pahrleeku buhs pahrflehjufees, ka wairs ne jaudaja turretees.

Zs Sprantschu semmes. Sprantschu awihsee taggad fluddina pahreto, zik gan pa wissu gaddu zahlu pautu no turrenes weddoht us zittahm semmehm, un zik naudas laudis ar teem nopelnoht. Zsrehkinaja, ka pagahjuschâ gaddâ wistas pa wissu semmi neds masak', neds wairak effoht dehjuschas, ne kâ 7,380,927,105 pautus. No scheem to leelaku pulku pahr juhru effoht aisweddufchi us Calenderu semmi, un ar wisseem nopelnijufchi 3,329,284 prankus jeb rubtus kapperæ. Parihsches eedsihwotajeem ween jau waijagoht pa gaddu 101,159,400 gabbali. Gan arri tur jau effoht prohwejufchi, woi ne waroht tã patt, kâ zittahre Egipteru un Sihneseru semme darrija, us leeleem kraf-

neem zahlu pautus isperreht, bet labbi wehl ne isdewahs; jo winnu krahfni zittu reis' bija pahr-karsti, zittu reis' pahr-aufst.

G r a h m a t a s,

fo Zahnis Ohsoliasch un wiina zeenigs mahzitajs weens ohtram laiduschy par to leelu sinnafehanu,

f à b u h s b e h r n u s a u d s e h t.

Peepazmita grahmata.

Zeescham tà, zeenigs, schehligs mahzitajs! Jo mans Mikkelitis neaug ween augumâ, bet arri gudribâ un sapraschanâ tà, ka ar ffohlmeisteri jau effam runnajasch, lai us zittu pawassaru to nemm ffohlâ. Lai gan tad nebuhs, ka eegahjis ween festâ gaddâ, taf ffohlâ buhs drihs no pat pirmem un daschu seelaku zirtih's pahr. Bet til labbi par winnu wehl jafuhds, ka tam daschureis taf wehl peesittahs kahds netikkums, fo mehs turrejam jau fenn nodsihtu. Nu, ar laiku arri tà wairs nebuhs, un pawissam, kad es nu skaidri sinnu un prohtu, kad un fâ rihtstes janemm rohtâ, jo tahs gan nodsihs pehdigu netikkumu. Bet ja Zums buhtu man kas jamahzi wehl, tad pateifdams par Zuhfu labbu mahzibu Zums pateifs

Zuhfu muhscham pateizigs Zahnis.

Sesepazmita grahmata,

kur fanemta wiffa gudriba.

Gan man, Zahnî mihlajs, Zew dauds kas jamahza wehl, un firds man fahpetu no teefas par to, ka Tu rakstijis, Tu nu jau sinnoht wiffu gudribu pee behrnu audsefehanas, kad es nezerretu, Tu, kristigs tehws, pats no sewis jau effoht darrijis sawâ neenteesibâ, fo Zew wehl gibbu mahziht, un tapehzi ween Zew nenahzis prahtâ, ka Tu wehl par fo buhtu pamahzams. Bet pahrlaffi ween, fo zits zittam effam rakstijusch, tad useefi, ka ap to ween darbojuschees: niknu sahli israweht. Bet woi tad semmes kohpejs jau meerâ, ka nikna sahle ween israweta? Nè, tam je wairak tas ruh, ka kweschi labbi nemmahs augt. Tad nu gan pats prattifi, ka pirmam mahzibas gabbalam: "fâ nikna sahle israwejama" ja-peeleele klah:

Ohtrais mahzibas gabbals: par kweefcheem, fâ tee jafehj un jakohp.

Zif tohti waijadfigs schis mahzibas gabbals, to esmu redsejis pee ta, fo Tu raksti par to, ka pa lakam Sawam dehlam atkal peesittahs kahds netikkums, fo Tu schittis gluschi noishtu. U re, fâ teem eet wisseem, kas dohma deewsgan darrijusch, kad behrna firdi no niknas sahles ween turrejuschi tihru, gluschi tà, fâ tam zilwekam ewangeliumâ, fo neschlihtstajs gars gan atstahjis us kahdu laiku, bet us fo tas pate drihs atkal atgreesees atpakkat un nehmis lihds septimus garrus, kas jo nikni, in fâ winsch, un palizzis pehzi ar to zilweku niknaki, ne fâ papreefsch. Bet waina bij ta: ka tas zilweks sawu firdi pamettis tuffchu un nezeenehmis labbu garru tur dsihwoht eefschâ. Fâ arri buhtu ar Sawu Mikkeliti. Bet par to lai Deews pasarga Zewi un winnu. Mahzees tadeh:

Zo labbu, fo buhs behrnam dehsiht firdi.

Tu gan sinni, kas mehs effam paschi un kas irr muhsu behrni; prohti: mehs effam Deewa radda, jo Deews zilweku raddija pehzi sawu gihmi, pehzi Dee-

wa gihmi winsch to raddija. Tas irr zilweka jo augstajs gohds un jo leelafaja
 manta, un pee ta sinn, kahdâ buhschana irr zilweka behrns, kas pee ta jadarra
 un par ko tam buhs palikt. Zik mass un sibks behrninsch buhtu, eeksch ta miht
 gars, un tadeht winsch Deewa radda, jo Kristus fakka: Deews irr gars. Scho
 behrna garru tad nu kohpt, tas tehnam un mahtei leels un swehts darbs, un
 tak par to dauds tehwi un mahtes ne ko negribb sinnaht. Bet ko tee gan doh-
 ma? Woi tad naw teefa: kâ tahrpam, kas no semmes nemts, sawa barriba irr
 no semmes, tã garram, kas no Deewa, sawa barriba irr no Deewa. Un pal-
 deews schim Deewam, kas scho barribu pasneeds baggatigi ar labbu prahtu zur
 Jesu Kristu, kas tadeht sanz: laideet tohs behrnius pee mannim nahkt. Tad nu
 ar ihseem wahrdeem fakkoht: deewa=bihjaschana ta wissulabbafaja leeta, kas
 behrnam firdi dehstijama! Ka tas wahrds buhs gan un Amen, kamehr ween mahtes
 behrni peedsims semmes wirsü, to es Zew warretu usrahdiht simtahm, simtahm kahr-
 tahm, bet usrahdischu Zew ween ar to, kã Zew pascham hijis. Woi naw teefa, ka
 no pirma galla Zew bij behdas leelas par to, kã Zewam dehlam klafsees schinni
 wahrgu semmitê. Bet woi Tu nu pats netizzi, ka wissas behdu behdas to ne-
 pahrspehs, kad Deewa meers tam firdi, un scho meeru ween dohd tizziba un
 deewa=bihjaschana, jo zittadi Kristus nebuhtu til swehti arfohljis: dsennatees par
 wissahm leetahm pehz Deewa walstibas un winna taisnidas, tad wissas zittas
 leetas jums taps atmetas. Woi arri tã: Behrna garram irr daschadas dahwa-
 nas un daschadi spehki, starp ko trihs jo wairak sinjami: prahts, sapraschana,
 gribbeschana. Kur nu deewa=bihjaschana schohs trihs newalda un saturr, tur jau
 labbi nezet, Tu tak arri pasihsti laudis, par ko jafakka, ka teem prahts, jo tee
 gudri sawã kahrtã. Bet us ko tee gudri ar sawu prahtu? us wiltibu, us mel-
 leem, us blehdibu. Tadeht tohs arri sanz par gudrineekem, un woi naw ja-
 fakka: ko prahts teem lihds, kad teem naw deewa=bihjaschanas, kad gudri gan kã
 tschuhfkas, bet naw bes wiltus kã ballofchi. — Zitti dauds lassa, dauds mahzajs,
 leela teem sapraschana un tak muhscham nenahkt pee atsihschanas tahs pateesibas
 us dsihwibu. Kas wainas? Aikal, ka teem naw nei tizziba, rei deewa=bihjaschana.
 Un ka zitteem gribbeschana irr kã needra, kas schurp, turp mehtata, ka diwprah-
 tigi tee us wisseem saweem zekem irr nepastahwigi; ka zitteem gribbeschana wisch,
 sim pahrdohra grehkeem, woi naw ta patte waina arween? Bet wehl: kad muhsu
 behrni nu pasaulê likti katrs sawã kahrtã, un palikkufchi, zits par semmes koh-
 peju, zits par rohkas=pelnicaju, zits schahdã, zits tahdã deenestã stahw, tad tee
 sawã weetã ar to ween derr leeti, ka allaschin teem prihtã stahw: tee effoht
 Deewa kalpi un wiss, kas teem irr, peederroht Deewam. Zik ween, ka to ais-
 mirst, tee kriht kahrinaschana un walgõs, un darra, kã tas netaisnajs namma-
 turretajs. Bet kuzkam zilwekam tas arween stahw prahti? Zittam ne weenam,
 kã tizzigam un deewabihjigam. Raugi, tã tizziba un deewa=bihjaschana to eeksch-
 figu zilweku darra spohschu, un wissu winna dsihwoscharu darra par spihdoschu
 selta glihtumu, tapehz arri Deewa raksti fakka, ka deewa=bihjaschana derr pee
 wissahm leetahm.

Bet kad nu praffi: kas man jadarra, lai mans behrns paleef tahds tizzigs
 un deewabihjigs, tad man Zew jafakka: pats weens Tu to nedarrifi par tahdu.
 Kad Tu pats weens ar to darborohs, tad Tu lihdsincjams zilwekam, kas ehku

gribb ustaisht bes pamatteem un bes grunti. Zu nu sinni, ka zittu grunti ne-
warr list, kà to, kas jau irr list, prohti: Kristus, kas tadeht arri fakka: bes
mannis juhs ne ko nespehjat. Winsch irr: zetsch, dschwiba un pateefiba. Tad
nu muhsu behrni weddami pee Jesu. Par ko gan muhsu behrni warretu tift
bes winna? Bet ar winnu tee buhs gudri us debbesu waltibu, jo winsch mums
darrihts par gudribu, ar winnu tee buhs paklaufigi, jo winsch bij tehnam pa-
klaufigs lihds nahwei; ar winnu tee buhs mihligi un laipnigi, jo winsch, tohs
fawejus mihledams, par teem fawu dschwibu dewis; ar winnu tee buhs Dee-
wam patihkami, jo winsch bij tas dehts, pee ka tehnam labs prahts. Pee behr-
nu audsefchanas mums jo wairak jaleezina:

Mehs bes Jesu nefa effam;

Scheit irr tihra tumfiba.

Schis Kungs jamekle swehtà mekleschanà, un paldeews Deewam: kas to mekle,
tas to atrohd arri; kas pee winna durwim klaudfina, tam winsch atwerr; kas
winnu luhds, tam winsch dohd. Tad nu pirma jo wajadfiga leeta pee behrnu
audsefchanas irr:

Deewa luhgfschana.

O.

500 rubli sudr. n. mums preeksch scho fawu lappu drikkleschanas ic. wajaga;
lihds schai deenai jau eemakfati 43 rubli f., un sohliti 45 rubli f.; tad nu wehl truhktu
412 rubl. sudr. — Mehse wehl lihds pascham jaunam gaddam us sinu gaidifim.

Ja kahdam patiftu, pa puff-gaddeem, woi pa weerendel-gaddeem preeksch schahm
lappahm eemakfah, tad mehse arri tà peenemtum.

Sinna, zil naudas 16. Dezember = mehn. deenà 1842 eeksch Nihges makfaja
par daschahm prezzehm.

Par	Makfaja:	Sudr. nauda.		Par	Makfaja:	Sudr. nauda.	
		Rb.	R.			Rb.	R.
1	pubru rudsu, 116 mahzins smaggu	1	30	1	pohdu (20 mahzineem) wafku	7	—
—	meeschu, 100 mahzins. smaggu	1	—	—	tabaka	—	65
—	kweeschu, 128 mahzins. smaggu	2	40	—	fwesta	2	60
—	ausu	—	70	—	dseltes	—	75
—	firnu	1	25	—	linnu, frohna	2	—
—	rupju rudsu = milu	1	30	—	brakka	1	80
—	bihdeletu rudsu = niltu	2	—	—	kannepu	1	—
—	bihdeletu kweeschi = miltu	3	—	—	schlichtu appinu	2	—
—	meeschu = putraim	1	50	—	neschlichtu jeb prezze appinu	1	20
—	eefala	1	10	—	muzzu filku, eglu muzzà	7	—
—	linnu = sehklas	2	50	—	lasdu muzzà	7	25
—	kannepu = sehklas	1	50	—	smalkas fahls	4	15
1	wesumu feena, 30 pohus smaggu	3	—	—	rupjas baltas fahls	4	40
barrotu	wehrsche gaku, ja pohdu	1	20	—	wahti brandwihna, puffdegga	7	—
				—	diwdegga	9	—

Lihds 15. Dezember pee Nihges irr atnaktuschi 1389 kuggi un alsbraufuschi 1366.

Wrihw drikkht. No Widymmes General-gubbernementes pusses: Dr. C. E. Napiersty.